

Z OKAZJI DNIA ZIEMI - OBIECUJEMY!

Scenariusz zajęć z okazji Dnia Ziemi dla starszych grup
przedszkolnych i uczniów klas 1-6 szkół podstawowych

**Autor: Natalia Wieczorek,
animatorka Pracowni Muchy
Odpaduchy w Miejskim
Centrum Wspomagania
Edukacji w Opolu**

Temat zajęć: Z okazji Dnia Ziemi – obiecujemy!

Grupa odbiorców: starsze grupy przedszkolne (5-6 lat) oraz uczniowie klas 1-6 szkoły podstawowej

Czas trwania: 45 minut.

Cel główny:

Uświadomienie konieczności szeroko rozumianej troski o środowisko naturalne.

Cele szczegółowe:

Uczeń potrafi:

Kategoria A – zapamiętanie wiadomości:

- wymienić funkcje roślin dla środowiska,
- nazwać przynajmniej trzy zwierzęta, które można spotkać w lesie,
- wyliczyć odnawialne źródła energii,
- rozpoznać przyjazne środowisku przedmioty codziennego użytku.

Kategoria B – zrozumienie wiadomości:

- uporządkować odpady według zasad właściwej segregacji,
- wyjaśnić ideę Dnia Ziemi.

Kategoria C – stosowanie wiadomości w sytuacjach typowych:

- zastosować w praktyce właściwe zasady segregacji odpadów,
- wybrać sposoby na oszczędzanie zasobów i surowców naturalnych.

Kategoria D – stosowanie wiadomości w sytuacjach problemowych:

- przewidzieć wpływ zanieczyszczeń na środowisko,
- ocenić wpływ codziennych wyborów konsumenckich na środowisko przyrodnicze.

Formy pracy: grupowa, indywidualna.

Metody pracy: rozmowa kierowana, burza mózgów, gra dydaktyczna, praca plastyczna.

Pomoce dydaktyczne: pytania do quizu (zał. nr 1), gwiazdki wycięte z żółtego papieru, brystol z narysowanym konturem Ziemi, długopisy, zielona i niebieska farba, chusteczki do wytarcia rąk lub dostęp do wody, „SOZO-BINGO!” (zał. nr 2).

Przebieg zajęć:

1. Przywitanie uczniów

Prowadzący wita uczniów i pyta, jakie święto obchodzone jest 22 kwietnia. W zależności od odpowiedzi tłumaczy dzieciom, dlaczego ten dzień jest tak szczególny. Nauczyciel dopowiada również najważniejsze informacje na temat święta (jego celem jest promowanie postaw ekologicznych, dbanie o planetę poprzez ograniczanie wykorzystywania surowców, niezanieczyszczanie środowiska itp.).

2. Rozmowa kierowana

Nauczyciel pyta uczestników:

- czy to, co robimy i jak działamy każdego dnia, wpływa na planetę?
- dlaczego należy dbać o środowisko naturalne?
- czy jedna osoba może uratować Ziemię?
- Jak może wyglądać Ziemia za 100 lat?

Wszystkie odpowiedzi uczniów są zbierane i w razie konieczności korygowane przez nauczyciela.

3. Ekoquiz

Prowadzący dzieli klasę na mniejsze zespoły (3-5 osobowe). Quiz można przeprowadzić na wiele sposobów;

- a) każda grupa zapisuje swoje odpowiedzi na kartce, następnie podlicza się wszystkie punkty;
- b) odpowiada grupa, która jako pierwsza się zgłosi;
- c) grupy odpowiadają na pytania po kolei – za poprawną odpowiedź otrzymują punkt, w przypadku błędnej odpowiedzi, pytanie przechodzi do grupy następnej.

Pytania do quizu znajdują się w załączniku nr 1.

4. Obietnica dla Ziemi

Każdy uczestnik otrzymuje żółtą gwiazdkę i długopis. Jego zadaniem jest napisanie obietnicy dla Ziemi (np. „będę zakręcać kran podczas mycia zębów”, „na zakupy będę zabierać swoją torbę”, „będę gasić światło, wychodząc z pokoju” itp.). Następnie czyta swoją odpowiedź na forum klasy i przykleja gwiazdkę wokół narysowanego na brystolu konturu Ziemi. W ramach potwierdzenia swojej obietnicy, w środku konturu odciska swoją dłoń pomalowaną zieloną lub niebieską farbą (aby dzieci nie były pobrudzone farbą, zaleca się, aby nauczyciel pomalował swoją dłoń grubszą warstwą farby i każdy uczeń podchodzący do tablicy, przybił sobie z nim piątkę; na jego dłoni znajdzie się minimalna ilość farby, która pozwoli na bezpieczne i stosunkowo czyste odbicie swojej dłoni na brystolu).

5. SOZO-BINGO!

Jako podsumowanie zajęć i wdrożenie w życie złożonych Ziemi obietnic, każdy uczeń otrzymuje „SOZO-BINGO”. Jeżeli wykona zadanie z kartki w ciągu tygodnia lub w innym okresie ustalonym wspólnie z prowadzącym, skreśla odpowiedni kwadracik. Nauczyciel może zaproponować małe nagrody dla osób, którym uda się wykonać wszystkie zadania lub którym uda się skreślić kwadraty z linii poziomej, pionowej lub ukośnej.

Załącznik nr 1. Pytania do quizu, opracowanie: Natalia Wieczorek.

Kategoria: Zielona planeta

1. Co dają nam drzewa?

Odp.: np. produkują tlen, dostarczają drewno i papier, pochłaniają dwutlenek węgla.

2. Wymień trzy zwierzęta, które możesz spotkać w lesie.

Odp.: np. zając, wilk, sarna

3. Który ekosystem nazywamy „płucami Ziemi” – pole, las czy morze?

Odp.: Las.

4. Czego na Ziemi jest więcej – wody czy lądu?

Odp.: Wody (około 70%).

Kategoria: Odnawialne źródła energii

1. Wymień trzy odnawialne źródła energii.

Odpowiedź: woda, powietrze, słońce.

2. Gdzie lepiej umiejscowić elektrownię wiatrową? Nad morzem czy w terenie zalesionym?

Odp.: Nad morzem.

3. Z czego korzystają elektrownie wodne?

Odp.: Z przepływu rzek; z wody.

Kategoria: Zanieczyszczenia środowiska

1. Wymień trzy klęski żywiołowe.

Odp.: np. trzęsienie ziemi, powódź, pożar, susza, lawina, wybuch wulkanu.

2. Czym jest smog?

Odp.: Mieszanka powietrza z zanieczyszczeniami ze spalin samochodów, dymów kominowych itp.

3. Co może zanieczyszczać wodę?

Odp. Ścieki komunalne, niewłaściwie wyrzucane odpady, ścieki ze statków.

4. Jakie mogą być skutki zanieczyszczenia gleby?

Odp.: Brak plonów, zniszczenie pożywienia dla zwierząt leśnych, zmniejszenie wchłaniania wody, co może powodować powódzie.

Kategoria: Sozologicznie na co dzień

1. Co jest bardziej przyjaznym dla środowiska środkiem transportu – rower czy samochód?

Odp.: Rower.

2. Do jakiej torby powinno się pakować zakupy?

Odp. Bawełnianej, wielokrotnego użytku.

3. Podaj trzy sposoby na oszczędzanie wody.

Odp.: Zakręcanie kranu podczas mycia zębów; wybieranie prysznica zamiast wanny, ładowanie zmywarki do pełna.

4. Podaj przykłady oszczędzania energii.

Odp.: Gaszenie światła, wyciąganie ładowarki z kontaktu, korzystanie z energooszczędnych żarówek.

Kategoria: Segregacja odpadów

1. Wymień pięć kolorów pojemników na odpady.

Odp.: niebieski, żółty, zielony, brązowy, czarny.

2. Ile czasu rozkłada się szkło?

Odp.: Cztery tysiące lat.

3. Czym jest recykling?

Odp.: Recykling to przetwarzanie odpadów, np. plastikowe butelki na bluzę polarową.

4. Gdzie powinno się wyrzucić zużyte baterie?

Odp.: PSZOK, specjalne pojemniki, Miejskie Punkty Elektroodpadów.

5. Czy do zielonego pojemnika można wyrzucać szklanki?

Odp.: Nie, gdyż jest to szkło stołowe.

Załącznik nr 2. „SOZO-BINGO!”, opracowanie: Natalia Wieczorek.

SOZO-BINGO

 <p>Zakręcanie kranu podczas mycia zębów</p>	 <p>Wybieranie opakowań wielokrotnego użytku</p>	 <p>Wyłączanie światła, gdy nie ma mnie w pokoju</p>	 <p>Wybieranie prysznica zamiast wanny</p>
 <p>Zabieranie własnej torby na zakupy</p>	 <p>Spacer, rower lub autobus zamiast auta</p>	 <p>Wybieranie produktów polskich lub od lokalnych odbiorców</p>	 <p>Segregacja odpadów</p>
 <p>Zmniejszanie ogrzewania na noc</p>	 <p>Korzystanie z trybów "EKO" podczas prania</p>	 <p>Odłączanie sprzętów z prądu, gdy nie są używane (np. ładowarki)</p>	 <p>Kupowanie tylko potrzebnych produktów</p>
 <p>Kupowanie owoców i warzyw bez plastikowych opakowań</p>	 <p>Ograniczenie korzystania z telewizora, komputera, telefonu</p>	 <p>Włączanie wypełnionej zmywarki</p>	 <p>Pozbieranie śmieci leżących w nieodpowiednich miejscach (trawnik, chodnik, itp.)</p>